

med stor tydelighed skyldes en bestemt situation, som de er i.

Alene dette at fængsle narkomaner forekommer at være en misforståelse, når enhver ved, at netop under frihedsberøvelse er der de dårligst tænkelige vilkår for at afvænne stofbrugere, og at netop frihedsberøvelsen i sig selv er en kraftig motivation til forbrug af stoffer. En sådan fængsling kan kun begrundes i det ubrugelige begreb »retsoptættelse« – med de risici for fortsat narkomani, som tilsyneladende ikke støder retsoptættelsen!

Ingen har på overbevisende vis argumenteret imod, at straffelovens § 49, stk. 2, skulle kunne bringes i anvendelse over for stofmisbrugere, men anvendelsen er – som sædvanlig – strandet på, at de offentlige myndigheder indbyrdes ikke kan finde ud af, hvem der skal betale. I stedet sidder narkomanerne i de danske fængsler – til ingen verdens nytte, for afvænnelse kan ikke ske her, og når de løslades, vil de fortsat være narkomaner og fortsat være henvist til at skaffe stoffer, som det nu bedst kan lade sig gøre. Brug af kostbare fængselspladser til narkomaner er penge lige ud ad vinduet.

For blot at nævne ét enkelt eksempel på misbruget af kriminalforsorgen.

4. *Beslutningsforslagets indhold*

Forslaget falder i flere dele og skal i øvrigt ses i sammenhæng med forslagsstillernes øvrige forslag om ændringer i sanktionssystemet. De konkrete forslag om den nuværende anvendelse af anstalter og arresthuse skal ikke omtales her, idet de er omtalt i forbindelse med de enkelte forslag. Det skal blot nævnes, at forslagsstillerne ikke forventer, at anvendelsen af anstalter og arresthuse nedbringes markant fra den ene dag til den anden, og derfor har vi fundet det nødvendigt også at beskæftige os indgående med de konkrete forhold.

Nærværende forslag indeholder derimod de mere overordnede principper på kort og på lang sigt.

a. *Kriminalitetsbekæmpelse*

Den væsentligste kriminalitetsbekæmpelse sker gennem forebyggende arbejde. Som det vil være fremgået af foranstående bemærkninger, vil risikogrupper kunne udpeges med en høj grad af nøjagtighed – i det mindste hvad angår den klart største gruppe: de socialt betingede lovovertrædere. Det samme gælder til en vis grad også de kulturelt betingede lovovertrædere.

Det vil derfor også være muligt at udøve en målrettet indsats i det forebyggende arbejde.

Forslagsstillerne forestiller sig, at dette falder i to dele, dels en generel oplysende indsats over for børn i skoler, institutioner og klubber, hvor tidligere lovovertrædere kan indgå i arbejdet, dels en specifik indsats over for børn og unge i miljøer, kvarterer, institutioner m.v., hvor betingelserne for kommende lovovertrædelser erfaringsmæssigt er til stede. Her tænkes især på børn af opløste familier, børn, der har været tvangsfjernet eller af andre grunde anbragt i institution, børn med brudte skoleforløb og i det hele taget ressourcesvage børn.

Ansvar for denne indsats skal ligge hos kommunerne, og der skal føres ressourcer fra kriminalforsorgens anstaltssektor over i kommunal regie. Det er meningen, at indsatsen især skal bygge på egentlige aktiviteter på det lokale plan, og kommunalbestyrelserne skal have pligt til at prioritere de selvorganiserede, beboerorganiserede og foreningsorganiserede projekter og gennem opsøgende arbejde motivere hertil. Ofte vil det være de socialt og mere ressourcerstærke personer, der er bærende i en sådan aktivitet. Der findes masser af eksempler på selvorganiserede eller lokalt orienterede foranstaltninger, som både har styrket den enkelte socialt, lokale områders sammenhold og været kriminalitetsforebyggende. Her tænkes bl.a. på Christianshavns egen narkobekæmpelse (uden offentlig støtte), selvorganiserede ungdoms- og arbejdsledeshuse, jordteatret og folkekøkkenerne i Gjellerup ved Århus – og for den sags skyld kan også »uautoriserede« værtshuse som samlingssteder godt virke kriminalitetsforebyggende på grund af deres lokale præg.

De støttede aktiviteter kan variere fra opførelse af selvstyrende ungdomshuse til f.eks. opsøgende og aktiverende teater og moto-cross-baner. Der skal være mulighed for, at grupper af unge kan tilbydes kortere- eller længerevarende ophold på landet, istandsættelse af gamle bygninger til egen eller andres brug og i det hele taget unges organisering af aktiviteter for sig selv og andre. I den forbindelse er det ikke så vigtigt at udvikle nogle helt bestemte, f.eks. teoretiske færdigheder, som at sætte ind med en udvikling af den enkeltes personlighed og selvstændighed.

Af særlig betydning er indsatsen mod narkotikamisbrug. Dette problem vil forslagsstillerne tage selvstændigt op ved en senere lejlighed; men det skal allerede her nævnes, at netop aktiviteter – med tilførsel af økonomiske midler – er et af de bedste forebyggende midler, mens en bekæmpelse